

Vastuullisuusraportoinnin työkalu Saarijärven ja lähialueen yritysten käyttöön

Sisällys

TERMISTÖ	3
VASTUULLISUUSRAPORTTI - MIKÄ, MIKSI JA MITEN?	4
VASTUULLISUUSRAPORTOINNIN HYÖTYJÄ	5
YK:N KESTÄVÄN KEHITYKSEN TAVOITTEET	6
Tavoite 11 – Kestävät kaupungit ja yhteisöt	7
Tavoite 12 – Vastuullinen kulutus ja tuotanto	8
Tavoite 17 – Yhteistyö ja kumppanuudet	9
VSME-RAPORTOINTI	10
ENVIRONMENTAL – YMPÄRISTÖLLINEN VASTUU	12
SOCIAL – SOSIAALINEN VASTUU	13
GOVERNANCE – HALLINNOLLINEN VASTUU	14
HIILIJALANJÄLJEN LASKUESIMERKKI	15
YHTEENVETONA	16
HYÖDYLLISIÄ LÄHTEITÄ	17

Työkalu on kehitetty yhteistyössä Saarijärven kaupungin kanssa osana Jyväskylän ammattikorkeakoulun Future Factory -opintojaksoa syksyllä 2025. Projektiryhmän jäseninä toimivat Johanna Suomela, Iiris Vihelä, Santeri Kärkkäinen ja Miska Aho.

TERMISTÖ

ESG

Vastuullisuusraportoinnin malli, jossa toiminnan vaikutusten arvioinnissa otetaan huomioon kolme eri näkökulmaa: ympäristölliset vaikutukset (Environmental), sosiaaliset ja yhteiskuntavastuulliset vaikutukset (Social) sekä hallinnolliset ja taloudelliset vaikutukset (Governance).

SDG

SDG:t ovat YK:n kestävän kehityksen tavoiteohjelmassa Agenda 2030 määritellyt 17 eri tavoitetta (Sustainable Development Goals). Näiden tavoitteiden avulla jäsenvaltiot pyrkivät maailmanlaajuiseen kestävään kehitykseen vuoteen 2030 mennessä taloudellisesti, ekologisesti, sosiaalisesti sekä kulttuurisesti. Kestävä kehitys on sellaista kehitystä, joka turvaa nykyisille ja tuleville sukupolville hyvät ja yhtäläiset elämisen mahdollisuudet.

CSRD

CSRD on Euroopan unionin yritys vastuuraportointidirektiivi, joka velvoittaa suuret ja tietyt keskisuuret yritykset raportoimaan vastuullisuustoiminnastaan. Direktiivin tavoitteena on lisätä yritysten vastuullisuustietojen läpinäkyvyyttä, vertailtavuutta ja luotettavuutta. Raportointi kattaa ympäristöön, sosiaalisiin tekijöihin ja hallintotapaan (ESG) liittyvät vaikutukset ja riskit.

ESRS

ESRS-standardit määrittelevät, mitä tietoja yritysten tulee raportoida CSRD:n mukaisesti ja miten raportointi tulee toteuttaa. Standardit varmistavat, että vastuullisuusraportointi on yhdenmukaista ja vertailukelpoista eri yritysten ja toimialojen välillä.

VSME

VSME-standardi on eurooppalaisia kestävyysraportointistandardeja laativan EFRAG:n pienempikokoisille yrityksille vapaaehtoista kestävyysraportointia varten luoma kehys. VSME-raportointimalli on tehty helpommin lähestyttäväksi, kevyemmäksi toteuttaa ja kustannustehokkaammaksi kuin ESRS johtuen sen vapaaehtoisuudesta.

Kaksoisolennaisuusanalyysi

Menetelmä, jossa tarkastellaan toimintaa vaikutusolennaisuuden ja taloudellisen olennaisuuden näkökulmista. Vaikutusolennaisuus kattaa yrityksen toiminnan ja arvoketjun vaikutukset yhteiskuntaan sekä ympäristöön. Taloudellinen olennaisuus taas tarkastelee, miten riskit ja kestävyysaiheet vaikuttavat itse yrityksen toimintaan nyt sekä tulevaisuudessa. Kaksoisolennaisuusanalyysi on keskeisessä osassa ESRS-standardeihin perustuvassa yritysten vastuullisuusraportoinnissa.

VASTUULLISUUSRAPORTTI - MIKÄ, MIKSI JA MITEN?

Tässä työkalussa esitellään vastuullisuusraportin muodostuminen ESG-periaatteen mukaisesti. Tavoitteena on tarjota selkeitä ja käytännönläheisiä vastuullisuusraportoinnin malleja, joita Saarijärven ja lähialueen toimijat voivat hyödyntää helposti.

Vastuullisuusraportointia on vaadittu vuoden 2024 alusta lähtien jo suurimmilta toimijoilta. Vastuullisuusteemojen edistäminen tuo mukanaan paljon hyötyjä, ja raportin teko on parhaassa tapauksessa mahdollisuus omaa toimintaa tarkastelemalla löytää ongelma- sekä hukkakohtia. Näihin tarttumalla voidaan löytää ja ennakoita säästökohteita, ja näin varmistaa taloudellista kestävyttä muiden aihealueiden ohella.

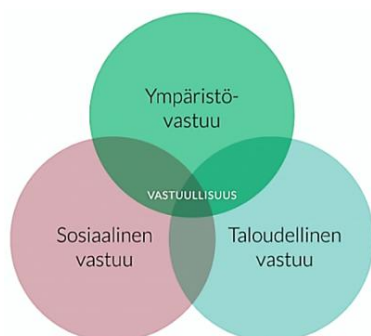
Erilaiset asiakkaat arvostavat vastuullisuutta ja se on tärkeä askel varmistamassa toiminnan vakaa pohja myös tulevaisuudessa. Yhtenäinen linja vastuullisuuteen on oman toiminnan tehostamisen lisäksi lähialueen yrityksille mahdollisuus kehittää yhteistyötä sekä viestiä omasta toiminnasta vaikuttavasti.

YK:n Kestävän kehityksen tavoitteet Agenda 2030 –toimintaohjelmasta ovat hyvä näkökulma oman toiminnan vastuullisuuden ja kestävyden tarkasteluun. Näitä SDG-tavoitteita on yhteensä 17 kappaletta, joista työkalussa tarkastellaan kolmea tavoitetta tarkemmin esimerkinomaisesti. Eri tavoitteiden sisältöjen peilaaminen omaan toimintaan sekä omiin tavoitteisiin on hyödyllinen askel vastuullisuusraporttia koostaessa.

Lakisäätelinen ESRS-raportointi voi olla käytännössä raskas toteuttaa pienemmillä resursseilla. Vapaaehtoisuuteen perustuvaa raportointia onkin haluttu laajemmin tukea luomalla VSME-standardin avulla kevennetty kehys raportoinnille. Vapaaehtoisuuden mukana tulee räätälöitävyys, ja VSME-mallissa vastuullisuusaiheista voidaan käsittelyyn valita omalle toiminnalle olennaiset sisällöt ja painopisteet.

Jokaisesta ESG:n eri aihealueista on tähän työkaluun koostettu esimerkkejä, joita aiheisiin liittyen voidaan käsitellä. Tämän lisäksi työkalussa nostetaan esiin aiheille olennaisia standardeja sekä mittareita, joilla aihealueille asetettuja tavoitteita voidaan käytännössä seurata. Lopuksi käydään läpi hiilijalanjäljen laskemisen periaatteita.

Antoisia lukuhetkiä työkalun ja vastuullisuusaiheiden parissa!

VASTUULLISUUSRAPORTOINNIN HYÖTYJÄ

Vastuullisuus kilpailutekijänä ja markkinoinnissa

Kestävyyseriskien tunnistaminen riskienhallinnan tukena

Prosessien ongelmakohtien ja hukkan tunnistamisella säästöjä

Strategian ja toiminnan kehittäminen kohti kestäväää ja varmaa pohjaa

Kaksoisolennaisuusanalyysin hyödyntäminen liiketoiminnan tueksi

Liiketoiminnan taloudellisen kestävyden varmistaminen myös tulevaisuudessa

Kestävyyttä edistävät rahoitus- ja yhteistyömahdollisuudet

Vertailukelpoisuus yritysten välillä

Läpinäkyvyys asiakkaille ja rahoittajille

EU:n raportointivaatimukset tulevat koskemaan myös alihankintaa ja lopulta pienempiä yrityksiä

Yhteistyön lisääminen ja synergiaetujen tunnistaminen alueen yritysten kesken

Luottamuksen lisääminen asiakaskunnalla ja yhteistyökumppaneilla

Tietoon perustuva päätöksenteko

Uusien asiakkaiden ja yhteistyökumppaneiden löytäminen

Sidosryhmien sääntelyn noudattaminen ja odotusten täyttäminen

Alueellinen elinvoima sekä kestävä ja vastuullinen kasvu kulkevat käsi kädessä

YK:N KESTÄVÄN KEHITYKSEN TAVOITTEET

Tässä työkalussa käsitellään tarkemmin kolmea YK:n kestävän kehityksen tavoitetta esimerkinomaisesti. Tämän tarkoituksena on toimia mallina kestävän kehityksen tavoitteiden hyödyntämiseen vastuullisuusraportointiin. Esittelyyn valitut tavoitteet ovat:

Tavoite 11

Yritykset voivat tukea kestäviä yhteisöjä tarjoamalla paikallisia palveluja, luomalla työpaikkoja ja vähentämällä toimintansa ympäristövaikutuksia esimerkiksi energiatehokkuuden ja vastuullisen rakentamisen kautta.

Tavoite 12

Yrityksillä on keskeinen rooli kestävän tuotannon ja kulutuksen edistämisessä. Tämä voi tarkoittaa resurssitehokkuutta, kiertotalouden ratkaisuja, jätteen ja päästöjen vähentämistä sekä kestävien hankintaketjujen rakentamista.

Tavoite 17

Yritykset voivat vahvistaa kestävän kehityksen vaikutuksia tekemällä yhteistyötä muiden yritysten, sidosryhmien ja julkisen sektorin kanssa. Kumppanuudet auttavat jakamaan osaamista, resursseja ja innovaatioita kestävien ratkaisujen kehittämiseksi.

Tavoite 11 – Kestävät kaupungit ja yhteisöt

Mitä tavoite tarkoittaa?

Saarijärven yritykset vahvistavat paikallista elinvoimaa työllistämällä, kehittämällä turvallisia ja saavutettavia palveluja sekä tukemalla yhteisöllisyyttä.

Yrityksen toimenpidealueita:

- Paikallinen työllistäminen ja oppisopimukset
- Työturvallisuus ja työhyvinvointi
- Saavutettavuus (palvelut ja verkkosisällöt)
- Yhteistyö paikallisten koulujen ja yhdistysten kanssa

Saarijärveltä esimerkkejä:

- Metalliala – tarjoaa oppisopimuspaikkoja nuorille
- Rakennusala – toteuttaa turvallisuuskoulutukset projekteissa
- Puu- ja sahateollisuus – yhteistyö JAMK:n kanssa osaajarekrytoinnissa
- Palveluyritys – parantaa esteettömyyttä ja verkkosaavutettavuutta

Esimerkkejä tavoitteista:

- Paikallisten työntekijöiden osuuden nostaminen
- Oppilaitosyhteistyönä kolme harjoittelijaa (Gradia, POKE, JAMK)
- Yhteistyöverkostot: kaksi paikallista yritysverkostoa

Tavoite 12 – Vastuullinen kulutus ja tuotanto

Mitä tavoite tarkoittaa?

Tavoite keskittyy resurssiviisauteen: materiaalien järkevä käyttö, hukan vähentäminen ja energiatehokkuus nousevat esiin. Aiheen edistäminen tuo yritykselle myös kustannussäästöjä.

Yrityksen toimenpidealueita:

- Kierrätys ja jätehuollon kehittäminen
- Kiertotalouden periaatteet
- Energiankulutuksen vähentäminen
- Uusiutuvan energian käyttö
- Vastuulliset hankinnat
- Materiaalivirtojen optimointi

Saarijärveltä esimerkkejä:

- Puu- ja sahateollisuus – hyödyntää sivuvirtoja (puru, hake, pelletti)
- Metalliala – kierrättää 100 % metalliromusta
- Maatalous – aurinkopaneelit tuotantohalleihin
- Rakennusala – materiaalihukan minimointi työmailla

Esimerkkejä tavoitteista:

- Kierrätysasteen nostaminen
- Energiankulutuksen väheneminen vuosittain
- CO₂-päästöjen vähentäminen tuotantoyksikköä kohti
- Materiaalihävikin vähentyminen vuosittain

Tavoite 17 – Yhteistyö ja kumppanuudet

Mitä tavoite tarkoittaa?

Tavoite korostaa yhteistyön ja kumppanuuden merkitystä. Yrityksellä ei tarvitse olla kaikkea osaamista tai resursseja yksin. Yhteistyö tuo kestäväää kasvua ja lisää tehokkuutta.

Yrityksen toimenpidealueita:

- Kehittämissyhteistyö
  - kaupungin yrityspalvelut
- Oppilaitosyhteistyö
  - työssäoppijat Gradialta, Pokelta ja Jamkista
- Metall- ja konepajayritysten yhteistyö
- Hankekumppanuudet
  - yhteisiä energiahankkeita
  - yhteiset markkinointi- ja vientihankkeet

Saarijärveltä esimerkkejä:

- Yhteistyö paikallisten yritysten kesken
- Alihankintaekosysteemien kehittäminen
- Oppilaitosyhteistyö
- Kaupungin ja kehitysyrityksen kanssa tehtävä elinvoimatyö
- Yhteiset kehitys- ja investointihankkeet
- Sitoutuminen alueen ja yhteisön kestävään kehittämiseen

Esimerkkejä tavoitteista:

- Kaksi yhteistyöhanketta vuodessa
- Viisi aktiivista paikallista kumppanuutta
- Kolme opiskelijaharjoittelijaa vuodessa
- Osallistuminen neljään verkostoitumistilaisuuteen vuodessa

VSME-RAPORTOINTI

VSME on lyhenne sanoista Voluntary Reporting Standard for non-listed SMEs ja tarkoittaa vapaaehtoisuuteen perustuvaa raportoinnin standardia SME-yrityksille. SME on lyhenne sanoista micro-, small-, and medium sized undertakings. VSME-standardi on siis luotu pienempiä yrityksiä varten, joita CSRD-standardi ei koon puolesta vielä velvoita raportointiin.

VSME:n vapaaehtoisuuden takia mallista on tehty helpommin lähestyttävä, kevyempi toteuttaa sekä kustannustehokkaampi pienemmille toimijoille. ERSR-standardien mukaisista kestävyysraporteista eroten VSME ei perustu kaksoisolennaisuusanalyysiin. Tämän sijaan VSME keskittyy pääosin suoraan yritystason vaikutusten tarkasteluun. VSME-raportoinnissa voidaan lähtökohtaisesti keskittyä yksinkertaisemmin numeerisen tiedon raportointiin.

VSME-raportoinnin kehys koostuu kahdesta moduulista: perustasosta sekä kattavasta tasosta. Perustaso sisältää yrityksen yleiset tiedot sekä olennaisimmat ESG-mittarit, ja on minimivaatimus VSME-raportille. Perustasossa tarkastellaan esimerkiksi yrityksen energiankäyttöä sekä työvoimaan ja hallintoon liittyviä asioita. Vapaaehtoinen, kattava taso laajentaa perustasoa sisältämään tarkempia tietoja suunnitelmallisuutta ja strategian laatimista varten. Kattava taso sisältää esimerkiksi kasvuhuonekaasupäästöjen vähennystavoitteet sekä muita tietoja, joita sijoittajat, rahoittajat ja kumppanit voivat hyödyntää.

Lakisääteisyyteen perustuvat vastuullisuus- ja kestävyysraportit kuuluu varmentaa tilintarkastuslain mukaisesti ulkopuolisen tarkastajan toimesta. VSME-standardiin perustuvan raportoinnin vapaaehtoisuuden takia ei ulkopuolinen varmentaminen ole vielä pakollista. Tästä huolimatta se on kuitenkin suositeltavaa, sillä tilintarkastajan tekemä varmennus nostaa raportin laatua sekä parantaa sen uskottavuutta ja luotettavuutta sidosryhmille.

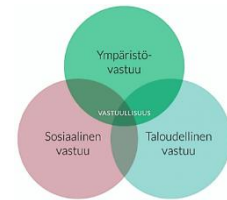
Vaikka vastuullisuusraportointi ei vielä ole pakollista pienemmille yrityksille, on kestävyyskysymyksiin panostaminen äärimmäisen hyödyllistä toiminnan pitkäikäisyyden ja kestävyden varmistamiseksi sekä vahvistamiseksi. Raportoinnilla on myös vaikutusta sidosryhmien sekä suurempien yritysten kanssa tehtävälle yhteistyölle: suuremman yrityksen kantaessa raportointivastuun koko arvoketjunsä vastuullisuudesta, edellyttää se kestävyysraportointia myös alihankkijoiltaan ja yhteistyökumppaneiltaan. Näin pienemmille yrityksille raportoinnin aloittamiseen suunniteltu siirtymäaika ei välttämättä päde, vaan tarve vastuullisuusraportoinnille voi tulla vastaan jo aikaisemmin.

Lakisääteisyteen perustuvaa vastuullisuusraportointia ohjaavat ja velvoittavat ESRS-standardit vaativat siis yksityiskohtaisempaa otetta raportointiin. Alla esiteltynä vielä kootusti olennaisimpia eroja ESRS-standardin pohjalta tehtävään vastuullisuusraportointiin sekä VSME-standardikehykseen liittyen:

ESRS-raportointi	VSME-raportointi
Lakisääteinen suurille ja listatuille yrityksille	Vapaaehtoinen pienille ja keskisuurille yrityksille
Perustuu kaksoisolennaisuusanalyysiin	Kaksoisolennaisuusanalyysia ei vaadita
Tarkastelee koko arvoketjua	Tarkastelee pääosin vain yritystason vaikutuksia
Yksityiskohtaiset kuvaukset ESG-aiheista	ESG-aiheista omaa toimintaa koskevat mittarit
Tilintarkastajan varmennus pakollista	Tilintarkastajan varmennus suositeltavaa
Standardien vaatimusten kattava tarkastelu	Raportoidaan lähtökohtaisesti numeerista tietoa
Kasvihuonekaasujen Scope 1, 2 ja 3 tarkastelu	Scope 1 ja 2 vaaditaan, 3 vapaaehtoinen

ENVIRONMENTAL – YMPÄRISTÖLLINEN VASTUU

Esimerkkejä vastuullisuusraportissa käsiteltävistä aiheista:

- Yrityksen ympäristölliset tavoitteet ja ympäristöpolitiikka
- Energian käyttö ja hallinta
- Kasvihuonekaasupäästöt ja niiden mahdolliset vähennystavoitteet
- Ilmastovaikutukset ja muutokseen sopeutuminen toiminnassa
- Biologisen monimuotoisuuden suojeleminen
- Ilman, veden ja maaperän saastuminen
- Vedenotto ja kulutus
- Perustiedot maankäytöstä ja biologisesti herkkien alueiden raportointi
- Kiertotalousperiaatteet
- Elinkaariajattelu
- Perustiedot kierrätysasteesta ja jätteistä
- Ympäristöviestintä

Aiheisiin liittyviä standardeja:

- ISO 14000 Ympäristöjohtamisen standardisarja, esimerkiksi:
  - ISO 14 001 Ympäristöjohtaminen
  - ISO 14 064 Organisaation päästöjen mittaaminen ja raportointi
- ISO 50 001 Energianhallinta-järjestelmästandardi
- ISO 59 000 Kiertotalouden periaatteiden käyttöönoton standardisarja

Mahdollisia synergiaetuja:

- Alueen toimijoiden hukan ja ylijäämän hyödyntäminen muuhun toimintaan, esimerkiksi:
  - energian talteenotto ja uudelleenhyödynnys
  - jätteet hyötykäyttöön toiseen toimintaan
- Resurssien yhteisomistajuus ja jakaminen yritysten kesken
- Yhteistyö prosessien optimoinnin tukena
- Muut teolliset symbioosit

Mittareita ympäristöllisen vastuun osa-alueiden seuraamiseksi:

- Resurssien, energian, jätteiden ja kierrätyksen määrä
- Kasvihuonekaasupäästöjen määrä (Scope 1, 2 ja 3)
- Toiminnan hiilijalanjälki ja hiilikädenjälki
- Kaksoisolennaisuusanalyysi

Tavoitteita aihealueeseen liittyen:

- Kasvihuonekaasupäästöjen vähennys
- Hiilineutraalius
- Hiilinegatiivisuus
- Luontopositiivisuus
- Ei viherpesulle

SOCIAL – SOSIAALINEN VASTUU

Esimerkkejä vastuullisuusraportissa käsiteltävistä aiheista:

- Työhyvinvointi ja työturvallisuus
- Työterveys ja työolot
- Työntekijöiden tasavertainen kohtelu:
  - yhdenvertaisuus, monimuotoisuus ja ihmisoikeudet
- Työntekijöiden koulutus ja perehdyttäminen
- Hyväntekeväisyysprojektit
  - esimerkiksi ilmaiset valmennukset

Aiheisiin liittyviä standardeja:

ISO 30400-sarja: Henkilöstöjohtamisen standardisarja, esimerkiksi:

- ISO 30405 (henkilöstöjohtaminen, ohjeita rekrytointiin)
- ISO 30408 (ohjeita henkilöstövoimavarojen hallintaan)
- ISO 30415 (monimuotoisuus ja osallistaminen)

Mittareita sosiaalisen vastuun osa-alueiden seuraamiseksi:

- Työntekijöillä teetettävät kyselyt
- Työtapaturmien määrä
- Sairaspoissaolojen määrä
- Henkilöstön tasa-arvomittarit
- Henkilöstön kehitysohjelmien edistyminen
- Yrityksen maine ja arvostus toimipaikkakunnalla
- Virheellisten tuotteiden (palautusten) määrä

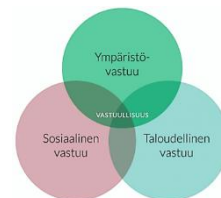
Tavoitteita aihealueeseen liittyen:

- Esimerkiksi nolla tapaturmaa vuodessa toimipaikalla
- Työtapaturmien vähentäminen 50 % vuoteen 2030 mennessä
- Koulutusten ja valmennusten lisääminen
- Työtyytyväisyyden ja yrityksen maineen nostaminen

Mahdollisia synergiaetuja:

- Toimivien työturvallisuustapojen jakaminen yritysten välillä

GOVERNANCE – HALLINNOLLINEN VASTUU

Esimerkkejä vastuullisuusraportissa käsiteltävistä aiheista:

- Yrityksen historia
- Nykytilan analysoiminen
- Tavoiteanalyysi
- Hyöty-haittasuhde sidosryhmille
- Taloudellinen analyysi
- Riskienhallintasuunnitelma
- Yrityksen brändin hyödyntäminen

Mittareita hallinnollisen ja taloudellisen vastuun osa-alueiden seuraamiseksi:

- Projektin onnistumiset
- Tavoitteiden ja nykytilanteen suhde
- Lainmukaisuus toiminnassa
- Johtoportaikoon palkkataso
- Benchmarking eli laadun, suorituskyvyn ja kasvun mitoitus verrattuna muihin yrityksiin

Mahdollisia synergiaetuja:

- Vastuullisuuden edistäminen yhteistyössä kaupungin kanssa
- Yhtenäisten suunnitelmien luonti kumppaneiden kesken
- Raportti edesauttaa sidosryhmien käsitystä yrityksen riskienhallinnasta

Tavoitteet aihealueeseen liittyen:

- Tasa-arvoinen palkkataso
- 50 % vähennys energian kulutuksessa
- Vastuullinen kuluttaminen
  - esimerkiksi ylijäämätavaran vähentäminen puolella

Aiheisiin liittyviä standardeja:

- ISO 9000 – Sarja
  - ISO 9001 (Laadunhallintajärjestelmät)
  - ISO 9004 (Laadunhallinta käytännössä)
- ISO 45000 – Sarja
  - ISO 45001 (Hallintajärjestelmät)
  - ISO 45003 (Psykologinen terveys)
- ISO 55000 (Omaisuuksienhallinnan standardisarja)
- ISO 37001 (Lahjonnanvastaiset hallintajärjestelmät)
- ISO 31000 (Riskienhallinta)

HIILIJALANJÄLJEN LASKUESIMERKKI

Hiilijalanjäljen laskemisesta yleisesti

- Hiilijalanjälkeä laskiessa aloittaminen on tärkeämpää kuin virheiden pelkääminen
- Määritetään, lasketaanko koko yrityksen vai yksittäisten tuotteiden jalanjälki
- Suorat ohjeet ISO 14000 – Sarjasta
- EU-tason tarkemmat määräykset PEF-ohjeissa
- CO₂e/kWh tarkoittaa päästöjen määrää muunnettuna hiilidioksidipäästöksi kilowattituntia vasten
  - Hyödyllistä esimerkiksi metaanipäästöjä laskiessa ja verratessa muihin fossiilisiin lähteisiin

Päästöjen laskeminen käytännössä

- Päästökerroin (CO₂e/kWh) X päästötoiminta (kWh)
- Päästökertoimia löytyy useista ilmaisista lähteistä, kuten esimerkiksi Tilastokeskuksesta
- Useat sähköyritykset tarjoavat tarkkoja lukuja päästökertoimista
- Esimerkiksi:
  - 0,3 kg CO₂e/kWh
  - 7 000 kWh
  - Saadaan:
7 000 X 0,3
= 2 100 kgCO₂e

Vaihe 1: Huomioitavat kohteet

- Mallintaminen
- Erilaiset päästölähteet
- Rajaukset ja tuotteiden elinkaaret
- Päädata ja toissijainen data

Vaihe 2: Sisällön määrittäminen

- Koko yrityksen päästöt (Scopet)
- Yrityksen yksittäisten tuotteiden päästöt

Vaihe 3: Tulosten todentaminen

- Ulkopuolinen toimija todentaa tulokset
- Todentajana toimii usein asiantuntija
- Tekee tuloksista uskottavia

YHTEENVETONA

Tässä työkalussa on käsitelty erilaisia tapoja, joilla tuetaan Saarijärven ja lähialueen yritysten vastuullisuusraportoinnin aloittamista. Vastuullisuusraportoinnin aloittamisesta yritys saa useita hyötyjä. Se tekee yrityksen toiminnasta läpinäkyvää sekä lisää luottamusta asiakaskunnassa ja yhteistyökumppaneissa. Lisäksi vastuullisuusraportointi parantaa yritysten keskinäistä vertailukelpoisuutta ja voi myös johtaa uusien yhteistyökumppaneiden löytymiseen. Synergiaetujen kautta yritykset voivat lisätä omaa vastuullisuuttaan, resurssitehokkuuttaan sekä keskinäistä yhteistyötä.

CSRD-kestävyysraportointidirektiivi, johon sisältyvät ESRS-standardit, velvoittaa tietynkokoisia yrityksiä tekemään vastuullisuusraportointia toiminnastaan. Pienille yrityksille vastuullisuusraportointi on vielä vapaaehtoista, mutta sen aloittaminen on suositeltavaa siitä koituvien hyötyjen takia. Lisäksi suurten yritysten kantaessa vastuun koko arvoketjunsä vastuullisuudesta vaatii se myös alihankkijoilta vastuullisuusraportin tekoa. Näin raportointivelvollisuus alkaa koskea välillisesti yhä pienempiä yrityksiä. Vapaaehtoisesti raportoivat yritykset voivat käyttää kevyempää VSME-standardia.

ESG- eli vastuullisuusraportoinnissa otetaan huomioon seuraavat osa-alueet: ympäristöllinen vastuu, sosiaalinen vastuu sekä hallinnollinen vastuu. Vastuullisuusraportin teko aloitetaan analysoimalla osa-alue kerrallaan, mitkä vastuullisuusteot ovat kyseisessä yrityksessä oleellisia ja vaikuttavia asioita liiketoiminnan kannalta. Lisäksi tulisi miettiä, mitä riskejä toimintaan sisältyy ja miten niitä hallitaan, mitä tavoitteita asetetaan ja millaisten mittareiden avulla tavoitteisiin pääsemistä seurataan.

Vastuullisuusraportoinnin aloittaminen voi prosessina tuntua työläältä ja vaikeasti lähestyttävältä, mutta sen aloittaminen kannattaa. Tällä hetkellä kaikkia yrityksiä ei sido samat standardit, jotka antavat raamit raportille, vaan tuotos voi olla vapaamuotoisempi. Tällä työkalulla vastuullisuusraportoinnin aloittamisen kynnystä on pyritty mataltamaan. Vastuullisella toiminnalla yrityksen on mahdollista nousta edukseen esille ja alueellisesti tarkasteltuna vastuullisuusraportointi vahvistaa kumppanuutta ja elinvoimaa. Nyt jos koskaan sen aloittaminen kannattaa!

HYÖDYLLISIÄ LÄHTEITÄ

CEN and CENELEC. Standards in support of ESG reporting. Viitattu 25.11.2025.

<https://esg.cencenelec.eu/>

EFRAG. 2024. Voluntary Sustainability Reporting Standard for non-listed SMEs (VSME).

Julkaistu 12/2024. Viitattu 25.11.2025. <https://www.efrag.org/sites/default/files/sites/webpublishing/SiteAssets/VSME%20Standard.pdf>

European Commission. 2025. Commission presents voluntary sustainability reporting standard to ease burden on SMEs. Julkaistu 30.7.2025. Viitattu 25.11.2025.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_1843

European Environment Agency. 2025. Greenhouse gas emission intensity of electricity

generation in Europe. Julkaistu 6.11.2025. Viitattu 25.11.2025. <https://www.eea.europa.eu/en/analysis/indicators/greenhouse-gas-emission-intensity-of-1>

Excellence Finland. ISO 59000 -kiertotalousstandardit: Mitä ne ovat ja ketä ne hyödyttävät?

Julkaistu 10.2.2025. Viitattu 25.11.2025. <https://www.excellencefinland.fi/iso-59000-kiertotalousstandardit-mita-ne-ovat-ja-keta-ne-hyodyttavat/>

Fredman, J. 2022. ESG-raportointi eli vastuullisuusraportointi pähkinänkuoressa. Jul-

kaistu 3.10.2022. Viitattu 25.11.2025. <https://tilisanomat.fi/talousohjaus/esg-raportointi-eli-vastuullisuusraportointi-pahkinankuoressa>

Polkukartta. Hiilijalanjälki haltuun yrityksessä. POLKU 2.0 -hanke. Viitattu 25.11.2025.

https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/88697/Hiilijalanj%c3%a4lki%20haltuun%20yrityksess%c3%a4_kaikki%20diat.pdf?sequence=4&isAllowed=y

SFS Suomen Standardit. Viitattu 25.11.2025. <https://sfs.fi/>

Suomen YK-liitto. 2025. Kestävä kehitys. Viitattu 25.11.2025.

<https://www.ykliitto.fi/kestava-kehitys>

Suutari, M. 2024. Vastuullisuusraportin laatiminen pk-yritykselle. Opinnäytetyö, AMK.

Metropolia Ammattikorkeakoulu, tradenomi, liiketalous. Viitattu 25.11.2025.

https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/863557/Suutari_Markus.pdf?sequence=2